

Lasten oppimisvalmiuksien arviointi ja arviointeihin perehdyttävä koulutus

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun seurantatutkimus

Hyvä vastaanottaja,

Päiväkotinne/esiopetuksen toimipisteenne on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa joko kokeilua järjestävänä toimipaikkana tai kokeilun verrokkiryhmässä. Tärkeä osa kokeilua on lapsia koskeva seurantatutkimus, jossa arvioidaan lasten kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia, sosiaalisia taitoja, itsetuntoa ja hyvinvointia syksyinä 2021—2024.

Ensimmäinen arviointi kokeilussa mukana oleville, vuonna 2017 syntyneille lapsille toteutetaan 15.-26.8.2022. Toinen arviointi kokeilussa mukana oleville, vuonna 2016 syntyneille lapsille toteutetaan 3.-21.10.2022. Lasten taitojen arviointi ja haastattelutehtävät suoritetaan digitaalisesti varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetushenkilöstön toimesta tavallisen toiminnan lomassa toimipisteen tiloissa.

Tämän kirjeen tavoite on auttaa teitä valmistautumaan lasten arvioinnin suorittamiseen. Kirje sisältää tietoa seuraavista asioista:

- syksyn 2022 arviointien aikataulu
- arviointeihin perehdyttävä koulutus
- lasten arviointien suorittaminen

Aikataulu

Arvioinnit tapahtuvat viikoilla 33—43 seuraavasti:

	VIKKO								
	33	34	35	36		40	41	42	43—44
Arvioitsijoiden koulutus	omassa aikataulussa ennen arviointien suorittamista								
Vuonna 2017 syntyneiden lasten ensimmäinen arviointi (15.-26.8.2022)									
Mahdollisuus täydentää puuttuvia 2017 syntyneiden arviointeja									
Vuonna 2016 syntyneiden lasten toinen arviointi (3.-21.10.2022)									
Mahdollisuus täydentää puuttuvia 2016 syntyneiden arviointeja									

Arviointeihin perehdyttävä koulutus

Yleistä

Arvioinnit tekee ensisijaisesti esiopetuksen tai varhaiskasvatuksen ryhmässä työskentelevä opettaja. Jos tämä ei ole mahdollista tai aiheuttaa kohtuutonta häiriötä toiminnalle, muita varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetushenkilöstöön kuuluvia henkilöitä (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettaja tai lastenhoitaja) voidaan kouluttaa tehtävään.

On tärkeää, että arvioinnit toteuttava kasvatus- ja opetushenkilöstö suorittaa arviointeihin perehdyttävän koulutuksen ennen arviointien suorittamista. Koulutus suoritetaan etänä Turun yliopiston oppimisanalytiikan keskuksen ViLLE-oppimisalustan kautta. Koulutus on mahdollista suorittaa tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimella, jossa on verkkoyhteys ja ajantasainen selainversio. Koulutuksen arvioitu kesto on 45 minuuttia, ja se koostuu kahdesta videosta (arviointiohjeet ja esimerkki lapsen arviointitilanteesta) sekä erillisestä ohjeistuksesta erityisen tuen ja S2-lasten arviointiin.

Arviointeihin perehdyttävä koulutus:

<https://www.oppimisanalytiikka.fi/hankeinfot/eskarikokeilu/>

Arviointeihin perehdyttävän koulutuksen viime syksynä suorittaneet

Suosittellemme, että myös viime syksynä arviointeja suorittaneet katsovat koulutusvideot, jolloin arviointiin liittyvä ohjeistus on tuoreena mielessä. Koska koulutusmateriaaliin on tehty pieniä päivityksiä ja 6-vuotiaiden arviointiin on otettu mukaan uusia tehtäviä, toivomme myös viime vuonna arviointeja suorittaneiden vähintäänkin tutustuvan itsenäisesti kirjalliseen koulutusmateriaaliin.

Lasten arviointien suorittaminen

Yleistä

Vuonna 2017 syntyneiden lasten ensimmäiset arvioinnit suoritetaan elokuussa 2022 viikkojen 33—34 aikana. Vuonna 2016 syntyneiden lasten toiset arvioinnit suoritetaan lokakuussa 2022 viikkojen 40—42 aikana. Tapauksissa, joissa lapsi ei pysty osallistumaan arviointeihin näiden viikkojen aikana, on mahdollista täydentää puuttuvia arviointeja viikkojen 35—36 (vuonna 2017 syntyneet lapset) tai viikkojen 43—44 (vuonna 2016 syntyneet lapset) aikana.

Arvioinnin arvioitu kokonaiskesto on yhteensä 45 minuuttia lasta kohden. Arvioinnit koostuvat kahdesta lapsen kanssa tehtävästä noin 15-minuuttisesta osiosta (yhteensä noin 30 minuuttia) sekä opettajan tekemästä lasta koskevasta arvioinnista (noin 15 minuuttia). Pyydämme tekemään lapsen kanssa kaksi osiota saman päivän aikana, mikäli se suinkin on mahdollista, mutta pitämään vähintäänkin lyhyen tauon osioiden välillä. Kolmannessa osiossa opettaja arvioi itsenäisesti lapsen sosiaalisia taitoja ja toimintaa ryhmässä. Näin ollen kaikki kolme osiota on mahdollista suorittaa joustavasti erikseen. Arviointien suorittamista ja sisältöä käsitellään tarkemmin arviointeihin perehdyttävässä koulutuksessa.

Arvioinnit toteutetaan tabletilla tai kosketusnäytöllisellä tietokoneella Turun yliopiston Oppimisanalytiikan keskuksen kehittämällä ViLLE-oppimisalustalla. **Toimipaikoille lähetetään noin kaksi viikkoa etukäteen lapsikohtaiset tunnuks**, joilla arviointiin kirjaututaan. Samassa yhteydessä täydennämme puuttuvien lasten tiedot yhteistyössä toimipaikkojen kanssa, jotta kaikkien lasten tunnuks ovat käytettävissä arviointien alkaessa. **Arviointien suorittamiseen tarvitaan kosketusnäytöllinen laite, jossa on verkkoyhteys ja ajantasainen selainversio.** Arviointien suorittamiseen suosittelemme kosketusnäytöllistä tablettitietokonetta, mutta sen voi suorittaa myös kosketusnäytöllisellä tietokoneella. (HUOM! Edes isoruutuinen kännykkä ei sovi tähän tarkoitukseen). Tarkemmat laitteisto- ja käyttöjärjestelmävaatimukset ovat seuraavat:

A. Tablettitietokoneen laite- ja käyttöjärjestelmävaatimukset:

- iPad-laitteessa oltava IOS12 tai uudempi käyttöjärjestelmä ja Applen tarjoamat päivitykset tehtyinä.
- Android-laitteen oltava uudempi kuin 2015 vuosimallit ja laitteeseen asennettuna alle vuoden vanha Chrome-selain.

B. Kosketusnäytöllinen tietokone

- Ruudun koko minimissään 1024 x 720 pikseliä ja 8 tuumaa. Resoluution voi tarkastaa esimerkiksi vierailemalla laitteella osoitteessa <http://whatismyscreenresolution.net>.
- Käyttöjärjestelmä Windows 10 ja tuore selainpäivitys (Chrome, Edge).

Vuonna 2017 syntyneiden lasten ensimmäinen arviointi

Vuonna 2017 syntyneiden lasten arviointi tehdään kahdessa osassa niin, että lapsen kanssa tehtävät osiot suoritetaan viikkojen 33—34 aikana, jonka jälkeen opettaja täyttää lasta koskevan arvioinnin myöhemmin tarkennettavaan päivämäärään mennessä. Koska opettajan täyttämä osio käsittelee mm. lapsen sosiaalisia taitoja, on tällä haluttu varata aikaa lapsen tutustumiseen tapauksissa, joissa lapsi ja opettaja eivät vielä tunne toisiaan riittävän hyvin osioon vastaamiseksi.

Vuonna 2016 syntyneiden lasten toinen arviointi

Vuonna 2016 syntyneiden lasten arviointi sisältää viime syksyyn nähden kaksi uutta tehtävää (fonologinen tietoisuus ja lukivalmiudet). Tehtäviä käsitellään tarkemmin koulutusmateriaaleissa.

Tutkimusryhmä

Projektin vastuuhenkilöinä toimivat apulaisprofessori Matti Sarvimäki (Aalto-yliopisto ja VATT), professori Marja-Kristiina Lerkkanen ja professori Maarit Alasuutari (Jyväskylän yliopisto), akatemiaprofessori Katariina Salmela-Aro ja professori Mirjam Kalland (Helsingin yliopisto), neuropsykologian erikoispsykologi Pekka Räsänen (Helsingin kaupunki ja Turun yliopisto), apulaisprofessori Mikko-Jussi Laakso (Turun yliopisto) ja erikoistutkija Ramin Izadi (VATT).

Lisätietoja

- Arviointeihin ja niihin perehdyttävään koulutukseen sekä yleisiin kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun liittyvissä kysymyksissä pyydämme olemaan yhteydessä tutkimusryhmään joko sähköpostitse (eskarikokeilu@vatt.fi) tai puhelimitse 029 551 9556.
- Laitevaatimukseen ja ViLLE-oppimisalustaan liittyvissä kysymyksissä pyydämme olemaan yhteydessä Turun yliopiston Oppimisanalytiikan keskuksen ViLLE-tiimiin sähköpostitse (villeteam@utu.fi) tai puhelimitse 029 450 4666.